

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1933 kl 12. m.

Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Jordbruksutskottet, som i sitt utlåtande nr 2 avgivit förslag över åtskilliga i den till riksdagen den 3 januari 1933 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1933/1934 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar, får härigenom avgiva utlåtande med anledning av följande i samma huvudtitel framställda förslag.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

Vidkommande övriga punkter i nionde huvudtiteln kommer utskottet att avgiva särskilda utlåtanden.

1:o) Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 1 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts Kansli med oförändrat belopp, 193,500 kronor.

2:o) Reseersättningar åt lantbruksingenjörer och deras biträden. Under punkt 5 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till reseersättningar åt lantbruksingenjörer och deras biträden anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 290,000 kronor.

Enligt resereglementet för lantbruksingenjörer den 31 december 1920 (nr 911) med däri genom kungörelserna nr 10/1925, 374/1925, 219/1929, 204/1931 och 191/1932 vidtagna ändringar gäldas den lantbruksingenjörer och deras biträden tillkommande resekostnads- och traktamentsersättningen av statsmedel för förrättning, som äger rum på grund av lantbruksstyrelsens eller länsstyrelsens förordnande och är upptagen i fastställd resplan, med undantag dock, bland annat, för förrättning avseende åtgärd för sådant ändamål, varom förmäles i 10 kap. 32 § 3 eller 4 mom. vattenlagen.

Genom förberörda den 10 juni 1932 utfärdade kungörelse nr 191/1932 ha för tiden från och med den 1 juli 1932 för lantbruksingenjörerna och deras biträden fastställts vissa lägre traktamenten än de enligt allmänna

resereglementet utgående eller för lantbruksingenjör 9 kronor för dag och 6 kronor för natt, för extra lantbruksingenjör (8 + 5 =) 13 kronor samt för lantbruksstipendiat, förste assistent, assistent och tekniskt biträde (7 + 5 =) 12 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innefattar en höjning med 40,000 kronor i jämförelse med anslagsbeloppet för löpande budgetår. Denna är föranledd av de i utskottets utlåtande nr 2 punkterna 3 och 4 tillstyrkta förslagen om ökat antal extra lantbruksingenjörer och assistenter ävensom av angelägenheten av att torrlägningsföretag under rådande arbetslöshetsförhållanden må kunna planläggas och igångsättas i största möjliga omfattning.

Utskottet.

Utskottets utlåtande under punkt 81 här nedan angående rese- och traktamentsersättningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, innefattar, att dessa ersättningar fortfarande skola liksom beträffande lantbruksingenjörer och deras biträden bestridas av statsmedel. Det för ändamålet erforderliga anslagsbeloppet beräknas emellertid där med utgångspunkt från att Kungl. Maj:t kommer att vidtaga åtgärder för en nedsättning av utgående traktamentsersättningar enligt vad som gäller i fråga om motsvarande personal vid domänverket.

I den av 1930 års statsrevisorer avgivna berättelsen, som återgives under förenämnda punkt 81 här nedan, ifrågasattes, om icke motsvarande föreskrifter borde gälla för statens lantbruksingenjörer och deras biträden. För egen del anser utskottet, att vidkommande denna personal bör genomföras en motsvarande nedsättning i traktamentsersättningarna, vilken utskottet här nedan föreslår beträffande lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar. Utskottet utgår sålunda från att Kungl. Maj:t kommer att vidtaga åtgärder i sådant syfte. Enligt vad vissa överslagsberäkningar givit vid handen torde genom den ifrågasatta nedsättningen i traktamentsersättningarna sådan besparing kunna vinnas, att någon höjning av förevarande anslag på sätt Kungl. Maj:t föreslagit icke synes bliva erforderlig.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i så måtto bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning att riksdagen må till reseersättningar åt lantbruksingenjörer och deras biträden anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor.

3:o) **Lantbruksakademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 7 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till lantbruksakademien med oförändrat belopp, 12,900 kronor.

4:o) **Forskningsverksamhet på biodlingens område.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 10 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till forskningsverksamhet på biodlingens område anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 6,000 kronor.

5:o) **Försök att förbättra hållbarheten m. m. hos smör.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 11 framställda förslag, avseende en tillfällig sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 4,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till utförande av försök i mejerier att förbättra hållbarheten m. m. hos smör anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 5,000 kronor.

6:o) **Fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning under punkt 12 hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor, nu 8,000 kronor, med 2,000 kronor till 6,000 kronor.

7:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borregården i Skaraborgs län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 13 gjorda framställning, avseende en tillfällig sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 1,700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till driftkostnader för den till Lanna Borregården i Saleby socken av Skaraborgs län förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 22,000 kronor.

8:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län.** Under punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till driftkostnader för den till Offers gård i Boteå socken av Västernorrlands län förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 21,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått en inom andra

kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 270 av herr *Strindlund*, vari hemställts, att riksdagen behagade för budgetåret 1933/1934 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor till anskaffande av lämplig skogsmark att tilläggas *Offers försöksgård* i *Boteå socken* av *Västernorrlands län* att förvaltas i förening med denna egendom.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Utskottet.

Mot att anslagsbeloppet för budgetåret 1933/1934 i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag uppföres med 21,000 kronor, innefattande en sänkning med 600 kronor i jämförelse med anslagsbeloppet för löpande budgetår, har utskottet intet att erinra. Icke heller har utskottet någon erinran mot att, med anlitande av medel ur det för försöksgården anvisade förslagsanslaget, till försöksgårdens föreståndare (löneklass B 24) utanordnas vad som erfordras för att denne skall med hänsyn till från och med den 1 april 1931 genomförd förändrad ortsguppering (från B till C) från och med samma dag komma i åtnjutande av avlöning enligt löneklass B 24 i ortsgrupp C motsvarande en löneskillnad av (6,756 — 6,528 =) 228 kronor jämte dyrtidstillägg därå.

Vad angår det i motionen framförda förslaget om anskaffande till försöksgården av skogsmark föreläge enligt motionärens mening stort behov härutinnan, om verksamheten vid försöksgården skulle kunna rätt fylla sin uppgift och lämna ett fullödigt uttryck för vad jordbruket under normala förhållanden kunde frambringa i den trakt, där gården vore belägen. Utskottet anser denna fråga vara ett spörsmål, som det i första hand torde böra ankomma på styrelsen för centralanstalten för jordbruksförsök att utreda och att om omständigheterna skulle giva därtill anledning, göra framställning till Kungl. Maj:t. Med denna uppfattning finner sig utskottet icke böra tillstyrka någon åtgärd i det av motionären avsedda syftet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må till driftkostnader för den till *Offers gård* i *Boteå socken* av *Västernorrlands län* förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 21,000 kronor;

b) att motionen II:270 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

9:o) **Internationella lantbruksinstitutet i Rom.** Kungl. Maj:ts under punkt 15 framställda förslag innebär höjning dels med 2,200 kronor av förslagsanslaget till gäldande av Sveriges bidrag till institutet till följd av de på grund av kronans depreciering efter guldmyntfotens övergivande ökade kostnaderna för utbetalande av nämnda bidrag dels ock med 1,000

kronor av reservationsanslaget till bestridande av övriga kostnader för Sveriges deltagande i institutet, vilket senare anslag för löpande budgetåret på grund av beräknad reservation upptagits med allenast 1,000 kronor. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom anvisa för budgetåret 1933/1934

a) till gäldande av Sveriges bidrag till institutet ett extra förslagsanslag av 8,000 kronor,

b) till bestridande av övriga kostnader för Sveriges deltagande i institutet ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor.

10:o) **Internationella frysinstitutet i Paris.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 16 gjorda framställning, innefattande en höjning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 510 kronor ävensom att på grund av valutafluktuationerna anslaget skulle erhålla förslagsanslags natur, hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnaden för Sveriges medlemsavgift i internationella frysinstitutet i Paris anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 1,800 kronor.

11:o) **Lantbruksinstitutet vid Ultuna.** I riksstaten för budgetåret 1932/1933 finnes under titeln lantbruksinstitutet vid Ultuna uppfört ett ordinarie anslag av 39,500 kronor beräknat med hänsyn till institutets upphörande från den 1 november 1932.

Kungl. Maj:ts under punkt 20 gjorda framställning om anslagets utslutande ur riksstaten föranledes av att lantbruksinstitutets vid Ultuna verksamhet den 1 november 1932 avlösts av den nyinrättade lantbruks-högskolan. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må ur riksstaten utsluta ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna.

12:o) **Specialkurs för lantbruksstuderande.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 24, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för beredande av understöd åt folkhögskola för anordnande av specialkurs för lantbruksstuderande anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 21,500 kronor.

13:o) **Understöd åt elever vid specialkurs för lantbruksstuderande.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 25 framställda förslag, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 1,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för beredande av understöd åt elever vid specialkurs för lantbrukstuderande anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 6,500 kronor.

14:o) **Lanthushållningsseminariet å Rimforsa.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 26 gjorda framställning, på grund av nytillkommande ålderstillägg innebärande en anslagsökning med 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till uppehållande av verksamheten vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 21,800 kronor.

15:o) **Understöd åt lantbruksskolor.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 29 hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantbruksskolor, nu 122,500 kronor, med 2,500 kronor till 120,000 kronor.

16:o) **Lantbruksskolan vid Ultuna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 31 gjorda framställning, på grund av tillkommande ålders-tillägg innebärande en anslagsökning av 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till lantbruksskolan vid Ultuna, nu 9,350 kronor, med 500 kronor till 9,850 kronor.

17:o) **Lägre mejeriskolor för kvinnor.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 33, med hänsyn till de senaste årens medeltillgång innebärande en anslagsökning av 4,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till lägre mejeriskolor för kvinnor, nu 23,000 kronor, med 4,000 kronor till 27,000 kronor.

18:o) **Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 39 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter med oförändrat belopp, 240,000 kronor.

19:o) **Högre utbildning i trädgårdsfacket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 40 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie reservationsanslaget till högre utbildning i trädgårdsfacket utan angivet belopp.

20:o) **Lantbruksakademiens trädgårdsskola.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1933/1934 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie anslaget till lantbruksakademiens trädgårdsskola med oförändrat belopp 10,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 132 av herr *Björck, John*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan omläggning av undervisningen vid lantbruksakademiens trädgårdsskola vid Experimentalfältet, att möjlighet beredes för trädgårdselever att få utbilda sig för mera affärsmässig trädgårdsodling än som med nu gällande bestämmelser för undervisningen är möjligt.

Såsom i motionen erinrats berördes frågan om en omläggning av lantbruksakademiens trädgårdsskola under punkt 30 i nionde huvudtiteln till 1931 års riksdag. Därav framgår att Sveriges handelsträdgårdsmästarförbund hos Kungl. Maj:t gjort framställning om utredning rörande trädgårdsskola undervisningens omläggning i syfte närmast att bättre tillgodose handelsträdgårdsrörelsen och att lantbruksstyrelsen framlagt ett vittgående förslag till omläggning i av handelsträdgårdsmästarförbundet antydd riktning av lantbruksakademiens trädgårdsskola, i vilket samband styrelsen jämväl bebadade av en dylik omläggning uppkommande behov av ytterligare lärarkrafter ävensom av en del byggnader. Departementschefen ansåg, att ärendet icke var så utrett, att därpå kunde grundas förslag till omläggning till någon del av trädgårdsskola undervisningen, och åberopade därvid ock ett av statskontoret i ärendet avgivet yttrande att den föreslagna omläggningen vore av så genomgripande natur att ytterligare utredning vore nödvändig, innan ärendet kunde föreläggas riksdagen.

Med hänsyn till den utveckling trädgårdsskötelsen numera tagit delar utskottet motionärens mening om angelägenheten av att vid trädgårds-

undervisningen den praktiskt handelsekonomiska sidan av trädgårdsskötseln mer än hittills kommer till sin rätt. Frågan om en omläggning av trädgårdsundervisningen i sådan riktning torde emellertid komma i ett i viss mån förändrat läge genom statsmakternas beslut om inrättande i samband med omorganisation av den högre lantbruksundervisningen av ett trädgårdsinstitut vid Alnarp. Enligt den för undervisningen vid detta institut framlagda planen (se prop. 143/1931, sid. 276 o. 277) är nämligen ett avsevärt utrymme berett ämnena ekonomisk trädgårdsodling, trädgårdsekonomi samt nationalekonomi och handelslära. I betraktande härav och då i varje fall någon erfarenhet synes böra avvaktas rörande den omorganiserade trädgårdsundervisningen vid Alnarp, innan ytterligare åtgärder av i motionen avsett hänseende vidtagas, anser sig utskottet — som förutsätter att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer utvecklingen på ifrågavarande område — icke böra nu ifrågasätta någon särskild framställning till Kungl. Maj:t i saken.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie anslaget till lantbruksakademiens trädgårdsskola med oförändrat belopp, 10,000 kronor;

2) att motionen I:132 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

21:o) **Trädgårdsskolan vid Alnarp.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 41 framställda förslag, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 6,700 kronor på grund av att enligt planen för omorganisationen av Alnarpsinstitutet trädgårdsskolan skall upphöra med sin nuvarande verksamhet den 1 november 1933, hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp, nu 10,000 kronor, med 6,700 kronor till 3,300 kronor.

22:o) **Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 42 gjorda framställning, innefattande en anslagsminskning med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 18,000 kronor.

23:o) **Kurser i trädgårdsskötsel.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 43, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 4,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 26,000 kronor.

24:o) Reseunderstöd för lantbrukets studerande. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 44 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie reservationsanslaget till reseunderstöd för lantbrukets studerande utan angivet belopp.

25:o) Avelscentra för nötboskap av fjällras. Kungl. Maj:ts under punkt 48 framställda förslag innebär en sänkning av det i en för 1932 års riksdag framlagd kostnadsberäkning upptagna anslagsbehovet för nästa budgetår med 2,000 kronor, beroende på nedsättning av utgiftsposterna till omkostnader och till tryckning. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må för bestridande av kostnaderna för avelscentra för nötboskap av fjällras anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 18,000 kronor.

26:o) Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 50 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till bestridande av statsverkets kostnader för tillsyn å efterlevnaden av lagen angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

27:o) Getavelns befrämjande. Under punkt 55 har departementschefen förordat vissa ändringar i gällande grunder för statsbidrag till getavelns stödjande, närmast avseende en sänkning av organisationsbidraget (högst 1,000 kronor) och årliga bidraget (högst 500 kronor) till getavelsstationer till respektive 800 och 400 kronor samt bidraget till inköp av bockar från högst 50 kronor till 25 kronor. Med hänsyn härtill skulle icke erfordras någon ny medelsanvisning. Detta får utskottet, som icke har något att erinra mot de ifrågasatta ändrade bidragsgrunderna, härigenom

omförmåla.

28:o) **Fjäderfäavelns befrämjande.** Under punkt 56 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fjäderfäavelns befrämjande anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 35,000 kronor.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 54 av herrar *Gustafson* i Kasenberg och *Johanson* i Huskvarna har hemställts, att riksdagen ville besluta att tilldela Sveriges fjäderfäavelsför-
ening ett anslag av 40,000 kronor för budgetåret 1933/1934.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Kungl. Maj:ts förslag avser en nedsättning av anslaget för innevarande budgetår med 5,000 kronor. Enligt motionärernas förslag skulle anslaget bibehållas vid oförändrat belopp 40,000 kronor.

Utskottet.

Med all förståelse för fjäderfäavelns betydelse icke minst såsom binäring till det mindre jordbruket kan utskottet i likhet med departementschefen av statsfinansiella skäl icke förorda högre anslag än Kungl. Maj:t föreslagit.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 54 till fjäderfäavelns befrämjande anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 35,000 kronor.

29:o) **Distriktsveterinärers avlöande.** Det av Kungl. Maj:t under punkt 61 framställda förslaget, innebärande en anslagsminskning med 135,000 kronor, sammanhänger med att staten från och med 1934 års ingång skall övertaga samtliga kostnader för distriktsveterinärernas avlöande. Under punkt 63 i förevarande huvudtitel har bebådats framläggande av proposition om uppförande av ett särskilt anslag för sådant ändamål. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

• att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till distriktsveterinärers avlöande, nu 265,000 kronor, med 135,000 kronor till 130,000 kronor.

30:o) **Dyrtidstillägg åt distriktsveterinärer.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 62 hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att, därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats statsbidrag, för tiden 1 juli—31 december 1933 beredas dyrtidstillägg å dem från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av statsmedel må för samma tid till dem utgå med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg

däri inberäknat, dock med högst en tredjedel av statsavlöningen;

b) till bestridande av kostnaderna för dessa dyrtidstillägg anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor.

31:o) Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 64 får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren med oförändrat belopp, 200,000 kronor.

32:o) Utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän. Under punkt 74 har departementschefen anfört, att på grund av förefintlig reservation anvisande av nytt anslag för ifrågavarande ändamål icke erfordras för nästa budgetår, vilket utskottet härigenom får

omförmäla.

33:o) Maskin- och redskapsprovningensanstalterna vid Ultuna och Alnarp. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 77 gjorda framställning, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 6,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till maskin- och redskapsprovningensanstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 55,500 kronor.

34:o) Kemiska stationer. Under punkt 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för kemiska stationer beräkna för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 43,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts den 13 januari 1933 avlåtna, till jordbruksutskottet hänvisade proposition, nr 29, hemställer utskottet,

att riksdagen må till understöd åt åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov, vilka av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka vilja underkasta sig de

villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 43,000 kronor.

35:o) **Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 79 gjorda framställning, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 2,400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma tid med sammanlagt minst 15,600 kronor — anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 26,000 kronor.

36:o) **Understöd åt lokala frökontrollanstalter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 85 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 6,000 kronor.

37:o) **Bidrag till anläggningar för ensileringsändamål.** Under punkt 93 har departementschefen anfört att med hänsyn till att beräknad reservation å anslaget för ifrågavarande ändamål för innevarande budgetår syntes vara tillräcklig för verksamheten under nästa budgetår anvisande av nytt anslag för samma budgetår icke är erforderligt. Detta får utskottet härigenom

omförmåla.

38:o) **Befrämjande av linodling.** Under punkt 97 har departementschefen förklarat sig anse inga allvarigare olägenheter komma att uppstå, om förevarande anslag nu indrages. Skulle behov av att utlämna mindre belopp för understöd i det syfte, anslaget avser att främja, uppkomma, syntes departementschefen hinder ej föreligga för Kungl. Maj:t att för

ändamålet disponera medel ur till Kungl. Maj:ts omedelbara förfogande ställda anslag, såsom exempelvis anslaget till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar. Detta har utskottet härigenom velat omförmåla.

39:o) **Fraktlindring för kalk.** Under punkt 98 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fraktlindring för kalk anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 475,000 kronor.

I anledning av detta förslag hava inom riksdagen väckts följande till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 139 av herrar *Bodin, Gunnar, och Roos*, likalydande med II: 288 av herr *Svedman m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen ville godkänna statsverkspropositionen, punkt 98, angående lindring av fraktkostnaderna å järnväg för kalk m. m. för jordbrukets behov med den ändring, att fraktlindringen utsträcker till att gälla även för frakt sjöledes med eller utan kombination med järnvägsfrakt, att utgå i huvudsak efter samma grunder som angivas för frakt å järnväg, varvid sjöfrakten torde böra beräknas efter Sveriges segelfartygsförenings för närmast föregående år gällande tariff, såvida ej Kungl. Maj:t finner anledning beträffande beräkningen av sjöfrakten annorlunda förordna, samt med villkor för fraktlindringens åtnjutande, att kalkpriset vid köparens järnvägsstation eller hamnplats, sedan fraktlindringen frändragits, per ton ren kalk (CaO) efter avdrag för svavelsyrad kalk ej överstiger ett av statlig myndighet fixerat skäligt pris samt att eventuellt uppstående besparing å kalkfraktlindringsanslaget finge efter kungl. lantbrukstyrelsens förslag användas för utförande av önskvärda kalkningsförsök och för kalkanvändningspropaganda.

2) II: 261 av herr *Andersson* i Lindome *m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen måtte till fraktlindring för konstgödsel anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar hänvisas till motionerna.

Från och med 1908 har riksdagen årligen anvisat anslag för lindring av fraktkostnaderna å järnväg för kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jordbrukets behov. Anslagen, som tidigare till beloppen väsentligt växlat, hava för ett vart av budgetåren 1926/1927—1931/1932 uppförts med 600,000 kronor. Bestämmelser angående anslagens användning hava meddelats i Kungl. Maj:ts brev till järnvägsstyrelsen den 19 december 1930 (Sv. förf. saml. nr 436) angående statsbidrag till fraktavgifter för kalk m. m. för jordbrukets behov. I propositionen nr 201 till 1932 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag om skärpta villkor för fraktbidragets utgående ävensom anslagens nedsättning till 250,000 kronor. Jordbruksutskottet anförde i sitt utlåtande nr 84, bland annat, att de föreslagna skärpta grunderna

komme att beröra de delar av näringslivet, vilka vore avhängiga av att jordbruket kunde tillgodose sitt normala behov av jordbrukskalk, ävensom att varje mera betydande rubbning inom produktion och transportväsen under rådande krisläge lätt kunde medföra ekonomiska och sociala verkningar, som i väsentlig grad skulle motverka den fördel för det allmänna, som en anslagsbesparing i och för sig skulle medföra. Med bifall till vad utskottet i denna del hemställde beslöt riksdagen (skr. nr 381) att till fraktlindring för kalk för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra förslagsanslag av 500,000 kronor att utgå enligt gällande grunder för sådan fraktlindring.

I detta sammanhang torde böra erinras, att under de senaste åren anvisats ett särskilt anslag för lindring av fraktkostnaderna å järnväg för konstgödsel. I anledning av väckta motioner anvisade sålunda 1931 års riksdag för budgetåret 1931/1932 till fraktlindring för konstgödsel ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor (R. skr. nr 317). Jämväl för innevarande budgetår är i riksstaten för ändamålet uppfört ett extra förslagsanslag å 250,000 kronor. Anslagets användning regleras genom Kungl. Maj:ts brev den 18 juli och den 2 oktober 1931 till järnvägsstyrelsen angående statsbidrag till fraktavgifter för konstgödsel för jordbrukets behov (Sv. förf. saml. nr 310 och 336).

Utskottet.

Otvivelaktigt skulle det för landets jordbruk vara till gagn, därest dess utövare icke minst i betraktande av nuvarande ekonomiskt brydsamma tid för jordbruksnäringen kunde jämväl under nästa budgetår komma i åtnjutande av statsbidrag till lindring av fraktavgifterna såväl med avseende å kalk som ock i fråga om konstgödselmedel. Då kalken torde vara av grundläggande betydelse för praktiskt taget varje jordbruksproduktion och i alldeles särskild grad i vad gäller Norrlands myrjordar, skulle en starkt minskad användning av kalk medföra avsevärda olägenheter liksom ock en större inskränkning i begagnandet av konstgödselmedel icke minst med hänsyn till betes- och vallkulturens utveckling icke kan undgå att ofördelaktigt påverka produktionen.

Å andra sidan måste vid anslagsmedlens utmätande här som på andra viktiga jordbruksområden hänsyn tagas till att det statsekonomiska läget påkallar största återhållsamhet med statens medel. Då en besparing i förevarande avseende icke torde kunna ifrånkommast, gäller det närmast att bedöma på vilket sätt en dylik åtgärd bör företagas för att välla minsta olägenheter. Härvid torde först såsom departementschefen anfört vara att märka, att statsbidrag till konstgödselfrakter införts så nyligen (1931), att näringslivet ännu ej nämnvärt påverkats av detta understöd, under det däremot beträffande jordbrukskalken produktionen och transportväsendet på området i ej ringa grad blivit beroende av bidraget till lindring av fraktkostnaderna härför. En omständighet som vidare icke bör förbises är att det vidkommande konstgödselmedlen särskilt för den mindre jordbrukaren icke kan bli fråga om tillnärmelsevis så stora

kvantiteter som beträffande jordbrukskalken. Å denna senare har därtill priset mer än fördubblats, medan priset på konstgödselmedlen följt den allmänna prisnedgången och sjunkit till ett lågt prisläge.

Då en procentuell nedsättning av båda ifrågavarande anslag skulle, såsom i ärendet ock framhållits, medföra att anslagen komme att sakna större betydelse för de med dem avsedda syftena, har utskottet ansett sig utan vidare böra utgå från att en sådan åtgärd icke lämpligen bör ifrågakomma. Vid övervägande vidare av angivna synpunkter har utskottet liksom departementschefen funnit, att mindre olägenheter av besparingsåtgärderna skulle uppstå, om anslagsminskningen företoges å konstgödselfrakterna än å kalkfrakterna. Härtill kommer följande, Statsrådsprotokollet ger vid handen, att utgifterna under budgetåret 1931/1932 från anslaget till konstgödselfrakterna, som för nämnda och innevarande budgetår upptagits till 250,000 kronor, i verkligheten belöpt sig till 452,000 kronor. Ett bibehållande såsom i motionen II:261 föreslagits av det nuvarande anslagsbeloppet måste sålunda ofrånkomligt kräva en skärpning av grunderna för anslagets utgående, varom emellertid något förslag i motionen icke framställts. Enligt vad statskontoret i ärendet anfört skulle för anslagets nedbringande till 315,000 kronor fordras, att gränsen, vid vilken statsbidraget utbetalas, höjes från nuvarande 51 öre till 71 öre per 100 kilogram. Till vilket belopp nämnda gräns skulle behöva höjas, för att bidraget skulle stanna vid det i motionen angivna anslaget, därom finnes i ärendet ingen utredning. Då sålunda även av nu nämnd anledning svårigheter möta för att tillmötesgå motionen, anser sig utskottet böra stanna vid att förorda, att anslag för budgetåret 1933/1934 uppföres allenast till fraktlindring för jordbrukskalk och till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 475,000 kronor. Utskottet anser sig sålunda icke kunna biträda motionen II: 261.

Vad slutligen angår det i motionerna I: 139 och II: 288 framförda förslaget, att från anslaget till fraktlindring för kalk jämväl skulle få utgå statsbidrag å sjöfrakter, utgå motionärerna från att för sådant statsbidrag skulle gälla i huvudsak samma grunder som beträffande frakt å järnväg och att frakten skulle närmast beräknas efter Sveriges segelfartygsförenings för näst föregående år gällande tariff. Även om vissa skäl onekligen kunna tala för en utsträckning av statsbidraget att gälla även sjötransporter av kalk, synes utskottet dock svårigheten överhuvudtaget att vid sådan befraktning, där man är i avsaknad av fasta frakttaxor, erhålla ett godtagbart fraktrabattsystem utgöra hinder för realiserande av motionärernas förslag.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionerna I: 139 och II: 288 till fraktlindring för kalk an-

visa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 475,000 kronor, att utgå enligt nu gällande grunder för sådan fraktlindring;

2) att motionen II:261 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

40:o) **Bekämpande av växtsjukdomar.** Under punkt 99 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder för bekämpande av växtsjukdomar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 15,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 134 av herr *Johansson, Johan Bernhard*, och II: 264 av herr *Linnér*, vari hemställts, att vid beviljandet av anslag till bekämpande av växtsjukdomar må förklaras, att anslaget må användas jämväl för utrotande av berberisbusken.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Utskottet.

Utskottet har icke något att erinra mot att anslaget ifråga, som i nuvarande års riksstat upptagits till 20,000 kronor, för nästa budgetår uppföres med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 15,000 kronor.

Vidkommande motionerna erinras däri, att i avvaktan på förändrad lagstiftning beträffande berberisbuskens utrotande något anslag för ändamålet icke av Kungl. Maj:t föreslagits för budgetåret 1933/1934. Motionerna avse att med anlitande av förslagsanslaget till bekämpande av växtsjukdomar möjliggöra ett fullföljande av påbörjade och i vissa fall redan långt framskridna åtgärder för berberisbuskens utrotande. För egen del har utskottet icke något att erinra mot ett sådant tillmötesgående av motionerna, att Kungl. Maj:t medgives rätt att, i den mån anslag för dylikt ändamål efter prövning i varje särskilt fall kan befinnas böra utgå, bereda erforderliga medel från anslaget till bekämpande av växtsjukdomar.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt i anledning av motionerna I: 134 och II: 264 till åtgärder för bekämpande av växtsjukdomar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 15,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att taga i anspråk förevarande anslag jämväl för vissa åtgärder till berberisbuskens utrotande.

41:o) **OgräSENS BEKÄMPANDE.** Under punkt 100 har departementschefen anfört, att han funnit sig nödsakad föreslå, att särskilt anslag för ändamålet icke uppföres å riksstaten för nästa budgetår. I den mån det icke

bleve möjligt för centralanstalten att med till anstaltens förfogande stående medel utöva erforderlig verksamhet för ogräsen bekämpande, syntes Kungl. Maj:t kunna ur anslaget till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar anvisa något mindre belopp för ändamålet. Detta får utskottet härigenom

omförmäla.

42:o) **Berberisbuskens utrotande.** Enligt vad departementschefen under punkt 101 anfört har i avvaktan på ändrad lagstiftning beträffande berberisbuskens utrotande något nytt anslag för ändamålet icke ansetts böra upptagas för budgetåret 1933/1934.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 107 av herr *Heiding m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte för nästa budgetår till bestridande av kostnader för berberisbuskens utrotande anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Under punkt 40 här ovan har utskottet hemställt om rätt för Kungl. Maj:t att taga i anspråk extra förslagsanslaget till bekämpande av växtsjukdomar jämväl för vissa åtgärder till berberisbuskens utrotande. Under återopande härav hemställer utskottet,

Utskottet.

att förevarande motion II:107 må anses besvarad genom vad utskottet sålunda föreslagit.

43:o) **Lantbruksmöten.** Enligt vad under punkt 102 anförts har departementschefen med beräkning att $\frac{1}{3}$ av det för budgetåret 1931/1932 anvisade anslaget till lantbruksmöten å 25,000 kronor bör disponeras för det första distriktslantbruksmötet samt att ett ytterligare belopp av 25,000 kronor ställes till förfogande före sagda mötes avhållande 1935 funnit anslag icke med nödvändighet behöva anvisas för budgetåret 1933/1934. Detta får utskottet härigenom

omförmäla.

44:o) **Lantbruksattachéer.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 103 gjorda framställning, som innefattar en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 3,000 kronor med hänsyn till föreslagen nedsättning av lantbruksattachéernas expensmedel med tillhoppa motsvarande belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till uppehållande av tre lantbruksattachébefattningar, nämligen en i London, en i Berlin och en i Riga, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 62,500 kronor.

45:o) **Utbildningskurser för mjölkbedömare.** Enligt vad departementschefen under punkt 105 anfört behöver med hänsyn till den beräknade medelstillgången någon ny medelsanvisning icke ifrågasättas, vilket utskottet härigenom får

omförmäla.

46:o) **Statens spannmålsnämnd m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 109 gjorda framställning — innebärande att för ändamålet skulle för budgetåret 1933/1934 anvisas 15,000 kronor mindre än under innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för statens spannmålsnämnds verksamhet och vad härmed sammanhänger anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

47:o) **Kontroll över fläskexporten.** Av den under punkt 110 lämnade redogörelsen framgår, att en å förevarande anslag förefintlig behållning är tillfyllest för täckande av kostnaderna för ifrågavarande kontroll intill utgången av budgetåret 1933/1934, jämväl därest kontrollen kunde taga sin början under innevarande budgetår. Detta får utskottet härigenom

omförmäla.

48:o) **Landsbygdens elektrifiering.** Enligt vad departementschefen under punkt 112 anfört skulle en å ifrågavarande anslag beräknad reservation vara tillräcklig för tillgodoseende av det mest nödvändiga bidragsbehovet under 1933. Med hänsyn härtill och av statsfinansiella hänsyn har departementschefen i överensstämmelse med ett av granskningsnämnden avgivet yttrande icke ansett sig kunna förordna uppförande av anslag för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1933/1934. Detta får utskottet härigenom

omförmäla.

49:o) **Statens egnahemsstyrelse.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 115 framställda förslag innebärande en anslagsminskning med 1,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till statens egnahemsstyrelse anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

50:o) **Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare.** I riksstaten för budgetåret 1932/1933 är för förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare uppfört ett förslagsanslag av 1,090,000 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts under punkt 116 framställda förslag skulle anslaget på grund av automatiska stegringar för nästföljande budgetår behöva upptagas med 1,115,000 kronor. Med tillstyrkande av ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för utlämnande av förvaltningsbidrag för 1933 till egnahemslåneförmedlarna anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 1,115,000 kronor.

51:o) **Statsbidrag till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet (jordanskaffningsbidrag).** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 117 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för utlämnande av statsbidrag för 1933 till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

52:o) **Kolonisation å vissa kronoparker.** För budgetåret 1932/1933 beräknades medelsbehovet för kolonisation å vissa kronoparker till 177,500 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts under punkt 120 framställda förslag har för nästa budgetår ett belopp av 163,000 kronor ansetts vara tillfyllest. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må för kolonisationsverksamhetens drivande å kronoparker i Norrland och Dalarna anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 163,000 kronor.

53:o) **Kolonisationsverksamheten å Alträskis kolonisationsområde.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 121 gjorda framställning, innefattande en anslagsminskning för budgetåret 1933/1934 med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till gäldande av vissa av kolonisationsverksamheten å Alträskis kolonisationsområde i Norrbottens län föranledda utgifter anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 3,400 kronor.

54:o) **G. E. Broms' egnahemsstiftelses kolonisationsverksamhet.** Under punkt 122 har Kungl. Maj:t gjort framställning om anvisande av anslag till understödjande av G. E. Broms' egnahemsstiftelses kolonisationsverksamhet.

G. E. Broms' egnahemsstiftelse är ägare av åtskilliga fastigheter i Karl Gustavs socken av Norrbottens län. Stiftelsens ändamål är enligt dess stadgar, vilka fastställts av Kungl. Maj:t, att, sedan den till stiftelsen överlämnade fasta egendomen fördelats i mindre lägenheter eller hemmansdelar, tillhandahålla desamma med eller utan åbyggnader på billiga villkor åt mindre bemedlade. Stiftelsens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av tre personer, av vilka en, som tillika är styrelsens ordförande, förordnas av Kungl. Maj:t, en utses av Norrbottens läns landsing och en av Norrbottens läns hushållningssällskap.

Av de utav stiftelsen ägda fastigheterna äro vissa belägna inom Keräsjoki och Keräsjätkkä skifteslag. En avsevärd del av dessa fastigheter utgöres av myrmark. För torrläggningen av dessa och vissa andra fastigheter har genomförts en reglering av Keräsjoki och Vuomajoki vattendrag. För detta regleringsföretag har Kungl. Maj:t, efter därtill av 1924 års riksdag (prop. nr 36; R. skr. nr 71) lämnat särskilt medgivande, beviljat statsbidrag med 465,000 kronor från norrländska avdikningsanslaget. Då företagets kostnader beräknades till 500,000 kronor, utgjorde detta bidrag väsentligt större del av kostnaderna än som enligt de för avdikningsanslaget gällande bestämmelser eljest kunnat ifrågakomma. Vid sidan av regleringsföretaget har stiftelsen under de senare åren bedrivit arbete för den sekundära dikningen å stiftelsens marker i Keräsjoki och Keräsjätkkä skifteslag. I Keräsjoki skifteslag har sålunda torrlagts omkring 400 hektar myrmark och i Keräsjätkkä skifteslag omkring 150 hektar myrmark. Dikningsarbetet har utförts i samarbete med statens arbetslöshetskommission. För dikningsarbetet inom Keräsjätkkä skifteslag har även anlitats ett av 1930 års riksdag (motionerna I: 201 och II: 353; R. skr. nr 393) anvisat anslag av 50,000 kronor. Ytterligare dikningsarbeten inom Keräsjoki skifteslag, avseende torrläggning av ett myrmarksområde om 270 hektar, hava sedermera av stiftelsen igångsatts i samarbete med arbetslöshetskommissionen.

I skrivelse den 31 augusti 1932 har *stiftelsen* ansökt om ett statsbidrag av 40,000 kronor för fullföljandet av kolonisationsarbetet inom Keräsjoki och Keräsjätkkä skifteslag.

Departementschefen har anfört följande:

»Såsom av det nu anförda framgår hava statsmakterna ansett sig böra i särskild ordning lämna förenämnda stiftelse understöd för det förberedande arbetet med kolonisationen av de utav stiftelsen innehavda områdena. Genom det i Keräsjoki och Keräsjätkkä skifteslag utförda arbetet torde förutsättningar hava skapats för åstadkommande av egnahemslägenheter för jordbruksändamål. För att stiftelsen skall kunna fullfölja kolonisa-

tionsarbetet i enlighet med de uppgjorda planerna synes visst ytterligare understöd böra lämnas från statens sida. Kolonisationsarbetet har hittills av stiftelsen till betydande del utförts i samarbete med statens arbetslöshetskommission, och vid utförandet av det arbete, varom nu är fråga, avser stiftelsen att likaledes samarbeta med arbetslöshetskommissionen. Det av stiftelsen begärda statsbidraget skall enligt stiftelsens förslag användas till bestridande av de kostnader, som under detta samarbete i fortsättningen komme att falla på stiftelsen. Statsbidraget skulle sålunda ej endast komma egnahemsändamålet till godo utan även bidra till att sysselsättning i viss utsträckning skulle beredas åt arbetslösa i de av arbetet berörda trakterna.

Med hänsyn till angivna omständigheter finner jag mig, i likhet med de i ärendet hörda myndigheterna, böra biträda stiftelsens framställning. Mot det begärda statsbidragets belopp har jag icke något att erinra. Rörande statsbidragets användning torde Kungl. Maj:t framdeles få meddela närmare bestämmelser.»

Utskottet, som i betraktande av de i ärendet anförda omständigheterna icke anser sig böra göra någon erinran mot anvisande av det äskade anslaget, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till understödjande av G. E. Broms' egnahemsstiftelses kolonisationsverksamhet anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

55:o) **Statens avdikningsanslag.** Under punkt 123 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt ändring rörande villkoren för erhållande av statsbidrag från statens avdikningsanslag;

2) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1933/1934 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa högst 2,500,000 kronor;

3) anvisa för budgetåret 1933/1934 under titel statens avdikningsanslag ett extra förslagsanslag av 2,500,000 kronor.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 271 av herr *Lundén* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1933/1934 för statens avdikningsanslag anslå ett belopp av 3,800,000 kronor och att bidrag därav må utgå med hälften av kostnaden för arbetets fullgörande.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Bestämmelser angående villkoren för erhållande av statsbidrag från statens avdikningsanslag äro meddelade i kungörelsen den 11 juni 1926 (nr 257) med däri genom kungörelsen nr 215/1929 gjord ändring.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle det högsta bidragsbeloppet under budgetåret 1933/1934 bestämmas till 2,500,000 kronor, och för tillgodo-seende av medel härtill för samma tid skulle anvisas ett anslag å 2,500,000 kronor. Härjämte innebär förslaget sådan ändring rörande villkoren för erhållande av statsbidrag från ifrågavarande anslag, att den som erhåller bidrag ur avdikningsanslaget bör tillförbindas att, när så av lantbruksstyrelsen påfordras, efter företagets fullbordande förete behörigen verifierade räkenskaper över de med företaget förenade utgifterna och att vidkännas sådan minskning av till företaget beviljade statsunderstöd, som lantbruksstyrelsen efter granskning av sagda räkenskaper finner sig böra föreskriva.

Motionären avser en ökning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget med 1,300,000 kronor eller till 3,800,000 kronor. Vidare föreslår motionären — med utgångspunkt från att Kungl. Maj:ts förslag skulle i fråga om bidragskvoten innebära en förändring så tillvida att denna kvot skulle utgöra *högst* hälften av kostnaden — att föreskrift meddelas därom att statsbidrag må utgå med hälften av kostnaden.

Utskottet.

I betraktande av att såsom departementschefen under förevarande punkt erinrat Kungl. Maj:t under utgifter för kapitalökning, föreslagit uppförande i riksstaten jämväl av ett särskilt anslag å icke mindre än 4,000,000 kronor till understödjande av sådana torrlägningsföretag, som äro ägnade att motverka arbetslösheten, anser sig utskottet icke böra förorda att statens avdikningsanslag för nästa budgetår bestämmas till högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet har heller icke något att erinra mot den av Kungl. Maj:t föreslagna ändringen i bidragsvillkoren. Med avseende å bidragskvoten innebär Kungl. Maj:ts förslag icke — såsom motionären synes förmena — någon förändring i vad nu gäller.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 271

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt ändring rörande villkoren för erhållande av statsbidrag från statens avdikningsanslag;

2) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1933/1934 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa högst 2,500,000 kronor;

3) anvisa för budgetåret 1933/1934 under titel statens avdikningsanslag ett extra förslagsanslag av 2,500,000 kronor.

56:o) **Undersökning rörande vattenavledning från Helgeåns vattenområde.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 124 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må av det för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Helgeåns vattenområde av 1930 års riksdag beviljade anslaget av 50,000 kronor anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 11,000 kronor.

57:o) **Undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde.** Kungl. Maj:ts under punkt 125 gjorda framställning avser att för ifrågasvarande undersöknings slutförande skulle utöver förut anvisade 8,000 kronor beviljas ytterligare 10,000 kronor, varav 4,000 kronor skulle uppföras i riksstaten för budgetåret 1933/1934. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må till fortsatt utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

58:o) **Undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 128 gjorda framställning — innebarande nedskärning med 3,000 kronor i jämförelse med de medel, som under innevarande budgetår stå till förfogande för bestridande av driftkostnader vid ifrågasvarande anstalt — hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1933/1934 anvisa

a) till avlöningar vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket ett extra förslagsanslag av 24,500 kronor;

b) till driftkostnader för nämnda anstalt ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

59:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 130 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, nu 26,000 kronor, med 4,000 kronor till 22,000 kronor.

60:o) **Främjande av fiske på avlägsna fiskevatten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 131 gjorda framställning — innebarande

att anslag skulle anvisas till belopp, som, jämte en påräknad reservation den 1 juli 1933 av 20,000 kronor, motsvarar väntat behov under nästa budgetår av understödslån för främjande av fiske på avlägsna fiskevattnen — hemställer utskottet,

att riksdagen må för lämnande av understöd för främjande av fiske på avlägsna fiskevattnen anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

61:o) **Fartyget Skagerak.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 136 gjorda framställning, i vilken räknats med ett 11,000 kronor lägre anslagsbehov än för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till underhålls- och driftkostnader för fartyget Skagerak anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

62:o) **Fartyget Eystrasalt.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 137 gjorda framställning, vari genom viss inskränkning i seglationstiden anslagsbehovet beräknats kunna nedbringas med 2,300 kronor i jämförelse med löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

63:o) **Bevakningsfartygs stationerande vid rikets kuster.** Enligt vad departementschefen anfört under punkt 138 behöver med hänsyn till beräknad reservation och under förutsättning av viss begränsning i tiden för bevakningsfartyget Svensksunds expedition nytt anslag för ändamålet ej anvisas för budgetåret 1933/1934, vilket utskottet härigenom får

omförmäla.

64:o) **Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 139 gjorda framställning, enligt vilken anslagsbehovet för nästa budgetår uppskattats till ett 10,000 kronor lägre belopp än för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till ersättning i vissa fall till strandägare för mistad fiskerätt m. m. anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

65:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor.** Under punkt 142 har Kungl. Maj:t gjort framställning om uppförande av anslag för ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor, innefattande jämväl utgifter för dyrtidstillägg. Såsom nytt extra reservationsanslag har upptagits 48,000 kronor för byggnadskostnader vid Bjurfors skogsskola. En utvidgning och reparation av byggnaderna vid denna skogsskola hava ansetts oundvikliga, och kostnaderna härför beräknas till 96,000 kronor, vilket belopp skulle fördelas på två budgetår.

Ehuru riksdagen ännu icke fattat beslut rörande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, har utskottet med hänsyn till den i varje fall jämförelsevis obetydliga ändring i det erforderliga anslagsbeloppet, varom här kan bliva fråga, och i betraktande av det äskade dyrtidstilläggsanslagets natur av förslagsanslag funnit sig böra förorda upptagande av ifrågavarande anslag med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

På grund härav och då under förevarande punkt gjorda anslagsäskanden ej heller i övrigt föranleda någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) minska det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 65,300 kronor, med 3,300 kronor till 62,000 kronor;

b) minska det under samma anslagstitel upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 66,000 kronor, med 26,900 kronor till 39,100 kronor;

c) till ersättning till domänfonden för byggnadskostnader vid Bjurfors skogsskola anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 48,000 kronor;

d) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för omförmälda skolor anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 7,250 kronor.

66:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för fortsättningsskolan vid Klotten.** Enligt Kungl. Maj:ts under punkt 143 gjorda framställning skulle för avlöningar m. m. vid fortsättningsskolan vid Klotten för budgetåret 1933/1934 erforderliga medel tarva en höjning av 1,600 kronor, var emot beträffande övriga utgifter och dyrtidstillägg medelsbehovet skulle vara något mindre än förut.

Emot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen har utskottet intet att erinra.

Under hänvisning beträffande det till dyrtidstillägg upptagna anslaget till vad utskottet under nästföregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må anvisa för budgetåret 1933/1934

1) till ersättning till statens domäners fond för utgifter för kalenderåret 1933 för fortsättningskolan vid Kloten

a) till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 20,350 kronor;

b) till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 5,200 kronor;

2) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 1,550 kronor.

67:o) Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 145 gjorda framställning och under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 65 hemställer utskottet,

att riksdagen må till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 34,000 kronor.

68:o) Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å skyddsskogar. I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 146 gjorda framställning och under hänvisning beträffande det därunder till dyrtidstillägg upptagna anslaget till vad utskottet under punkt 65 anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å skyddsskogar, nu 82,400 kronor, med 9,300 kronor, till 73,100 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 5,300 kronor.

69:o) **Skogsvård å enskilda skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 147 gjorda framställning — innebärande att under år 1933 skulle för ifrågavarande ändamål stå till förfogande ungefär samma belopp som närmast föregående år — hemställer utskottet,

att riksdagen må till främjande av skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

70:o) **Skogsvårdens befrämjande.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 148 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, för budgetåret 1933/1934 anvisa till skogsvårdens befrämjande, att i mån av förefallande behov fördelas mellan skogsvårdsstyrelserna, ett extra reservationsanslag av 830,000 kronor.

71:o) **Statens skogsodlingsanslag.** Under punkt 149 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1933/1934 under benämningen statens skogsodlingsanslag anvisa ett extra reservationsanslag av 350,000 kronor.

Bestämmelser om anslagets användning hava meddelats i kungörelsen den 27 juni 1930 (nr 270) angående villkoren för statsbidrag från statens skogsodlingsanslag. Vidare har Kungl. Maj:t nämnda dag utfärdat cirkulär (nr 271) till samtliga skogsvårdsstyrelser och skogssällskapet med vissa föreskrifter rörande tillämpningen av sagda kungörelse, vilket cirkulär ändrats i viss del genom cirkulär den 30 april 1931 (nr 78).

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 370 av herrar *Andersson* i Leabo och *Petersson* i Broaryd har hemställts bland annat, att riksdagen måtte under benämning statens skogsodlingsanslag anvisa för budgetåret 1933/1934 ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Kungl. Maj:ts förslag innefattar, att statens skogsodlingsanslag i enlighet med hemställan av centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund för nästa budgetår uppföres med samma belopp som för innevarande budgetår eller 350,000 kronor. Centralrådet har vid uppgörande av sitt förslag utgått från att för tillfälliga skogsvårdsåtgärder komme att beviljas ett särskilt anslag å 1,500,000 kronor. Motionärerna föreslå en höjning av skogsodlingsanslaget till 400,000 kronor.

Utskottet.

För egen del anser sig utskottet med hänsyn till att Kungl. Maj:t såsom departementschefen erinrat under utgifter för kapitalökning, föreslagit uppförande av ett särskilt anslag å icke mindre än 3,500,000 kronor för tillfälliga skogsvårdsåtgärder icke böra förorda, att statens skogsodlingsanslag sättes till högre belopp än det av Kungl. Maj:t föreslagna och kan sålunda icke biträda motionen.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 370 i vad rör nu ifrågavarande anslag för budgetåret 1933/1934 under benämningen statens skogsodlingsanslag anvisa ett extra reservationsanslag av 350,000 kronor.

72:o) **Statens skogsutdikningsanslag.** Under punkt 150 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

1) för budgetåret 1933/1934 under benämningen statens skogsutdikningsanslag anvisa ett extra reservationsanslag av 750,000 kronor;

2) medgiva, att av statens skogsutdikningsanslag må för tiden till och med den 30 juni 1934 användas ett belopp av intill 10,000 kronor för utförande, enligt bestämmelser som Kungl. Maj:t må meddela, av undersökning rörande den av skogsvårdsstyrelserna och skogssällskapet understödda dikningsverksamheten.

Med anledning av detta förslag hava inom riksdagen väckts följande, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I:149 av herr *Tjällgren m. fl.* likalydande med II:281 av herr *Nyblom m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte höja statens skogsutdikningsanslag från 750,000 kronor till 1,500,000 kronor att utgå efter samma grunder som hittills med den skillnaden dock att bidragsprocenten höjes till 70, samt att härför erforderliga medel utgå av för arbetslöshetens bekämpande avsedda medel;

2) II:370 av herrar *Andersson* i Leabo och *Petersson* i Broaryd, vari hemställts, bland annat, att riksdagen måtte för budgetåret 1933/1934 under benämning statens skogsutdikningsanslag anvisa ett extra reservationsanslag av 1,300,000 kronor.

För bidrag från ifrågavarande anslag lända till efterrättelse bestämmelserna i kungörelsen den 27 juni 1927 (nr 270) angående villkoren för statsbidrag från statens skogsutdikningsanslag med däri genom kungörelserna nr 365/1928 och 273/1930 gjorda ändringar. Vidare har Kungl. Maj:t nämnda dag utfärdat cirkulär (nr 273) till samtliga skogsvårdsstyrelser och skogssällskapet med vissa föreskrifter rörande tillämpningen av förstberörda kungörelse, vilket cirkulär ändrats i vissa delar genom cirkulär den 27 juni 1930 (nr 275) och den 30 april 1931 (nr 79).

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund har, under förutsättning att särskilt anslag för tillfälliga skogsvårdsåtgärder till belopp av 1,500,000 kronor anvisades jämväl för nästa budgetår, begränsat anslagsbehovet till samma belopp, som av riksdagen beviljats för nu löpande budgetår eller 1,000,000 kronor. I motionerna I: 149 och II: 281 hemställas, att förevarande anslag bestämmas till 1,500,000 kronor, och i motionen II: 370 upptages detsamma till 1,300,000 kronor.

Med hänsyn till att, såsom departementschefen under ifrågavarande punkt erinrat, Kungl. Maj:t under utgifter för kapitalökning, föreslagit uppförande i riksstaten jämväl av ett särskilt anslag å icke mindre än 3,500,000 kronor för tillfälliga skogsvårdsåtgärder, finner sig utskottet icke böra tillstyrka att statens skogsutdikningsanslag för budgetåret 1933/1934 sättes till högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit eller 750,000 kronor. Icke heller kan utskottet förorda det i motionerna I: 149 och II: 281 innefattade förslaget att höja bidragsprocenten, nu 40 procent, till 70 procent. Mot att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag av ifrågavarande anslag 10,000 kronor må tagas i anspråk för undersökning rörande den av skogsvårdsstyrelserna och skogssällskapet understödda dikningsverksamheten har utskottet icke något att erinra.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionerna I: 149 och II: 281 samt II: 370 den sistnämnda i vad rör nu ifrågavarande anslag

1) för budgetåret 1933/1934 under benämningen statens skogsutdikningsanslag anvisa ett extra reservationsanslag av 750,000 kronor;

2) medgiva, att av statens skogsutdikningsanslag må för tiden till och med den 30 juni 1934 användas ett belopp av intill 10,000 kronor för utförande, enligt bestämmelser som Kungl. Maj:t må meddela, av undersökning rörande den av skogsvårdsstyrelserna och skogssällskapet understödda dikningsverksamheten.

73:o) **Skogsvårdsstyrelsernas förbund.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 151 gjorda framställning, innefattande en anslagsminskning i förhållande till anslaget för löpande budgetår med 9,350 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna under tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 för skogsvårdsstyrelsernas förbund anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

74:o) **Lantmäteristyrelsen.** Under punkt 153 har Kungl. Maj:t gjort framställning om anslag till lantmäteristyrelsen för budgetåret 1933/1934.

På framställning av Kungl. Maj:t har riksdagen för ett vart av budgetåren 1927/1928—1931/1932 medgivit, att från anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän finge till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhade kassa- och boföringsgöromålen, utgå, utöver den med kanslibitrådesbefattningen förenade avlöningen, ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat.

Såsom framgår av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen, har det vid ärendets tidigare riksdagsbehandling erkänts, att löneförmånerna för nämnda befattningshavare äro väl lågt beräknade. Att frågan hittills icke slutligt ordnats beror därpå, att viss utredning avvaktats rörande lönegradsplacering av registratorer och kassörer vid de till allmänna civilförvaltningen hörande centrala verken. Då emellertid dylik allmän utredning icke kommit till stånd, har ett ytterligare uppskjutande av den nu föreliggande lönefrågans lösning synts varken påkallat eller lämpligt.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget innebär i sak ingen annan ändring i jämförelse med anslaget för löpande budgetår än att för handhavande av kassör- och bokhållargöromålen hos lantmäteristyrelsen skall inrättas en befattning i lönegraden B 14, därvid förutsättes, att den befattningshavare hos styrelsen, fru Märtha Lindgren, som med placering såsom kanslibitråde och med åtnjutande av förenämnda tilläggsarvode av 768 kronor hittills omhänderhaft kassörs- och bokföringsgöromålen, torde utan ansökan böra överföras å den nya befattningen i lönegraden B 14 med rätt för henne att, i och för löneklassplacering inom sagda lönegrad, tillgodoräkna den tid, varunder hon på eget ansvar ombesörjt kassa- och bokföringsgöromålen hos styrelsen. I samband härmed skulle antalet i staten för lantmäteristyrelsen uppförda tre kanslibitrådesbefattningar minskas till två.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) räknat från och med den 1 juli 1933, bestämma antalet ordinarie befattningar hos lantmäteristyrelsen på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
3 byråchefer	B 30
3 byrådirektörer	B 26
1 arkivarie	B 24
2 byråingenjörer	B 21
1 registrator	B 21
1 kassör och bokhållare	B 14

Befattning	Lönegrad
1 arkivbiträde	B 10
1 förste expeditivakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditivakter	B 5
2 kontorsbiträden	B 4;
2) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till stat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1933/1934;	
3) minska ordinarie <i>förslagsanslaget</i> till lantmäteristyrelsen, nu	
med	» 1,500
till	» 181,200.

75:o) **Arkivaliernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 154 gjorda framställning, innefattande med hänsyn till beräknad reservation en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 1,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnader för förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 13,500 kronor.

76:o) **Avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 155 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 78,100 kronor.

77:o) **Renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 156 hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, nu 6,000 kronor, med 2,000 kronor till 4,000 kronor.

78:o) **Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 157

gjorda framställning, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågasvarande ändamål med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 6,000 kronor.

79:o) Avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 158 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie anslaget till avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, med oförändrat belopp, 746,900 kronor.

80:o) Ersättning för publik renovation. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 159 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till ersättning för publik renovation med oförändrat belopp, 30,000 kronor.

81:o) Reseersättningar vid lantmäteriväsendet. Under punkt 161 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till reseersättningar vid lantmäteriväsendet anvisa för budgetåret 1933/1934 såsom särskilda extra förslagsanslag

a) till reseersättningar åt befattningshavare vid lantmäteristyrelsen och vid lantmäterikontoren i länen 20,000 kronor;

b) till reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, 300,000 kronor eller tillhoppa 320,000 kronor.

Med anledning av detta förslag hava inom riksdagen väckts följande, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I:18 av herrar *Frändén* och *Halvarsson* likalydande med II:83 av herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, vari hemställts, *dels* att riksdagen ville avslå föreliggande proposition i vad det gäller överflyttande på jordägarna av de ersättningar för traktamenten, vilka för närvarande gäldas av statsmedel; *dels* att riksdagen i stället ville uti riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ett extra förslagsanslag om 800,000 kronor till reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, att utgå enligt för närvarande gällande bestämmelser.

2) I:43 av herr *Johansson, Johan Bernhard, m. fl.* likalydande med II: 279 av herr *Jönsson* i Boa *m. fl.*, vari hemställts, att Kungl. Maj:ts förslag om att traktamentsersättningar för lantmäteriförrättningar skola överflyttas

på sakägarna icke må vinna bifall, samt att till rese- och traktamentsersättning åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, beviljas ett extra förslagsanslag av 800,000 kronor.

3) I: 133 av herr *Johansson, Johan, m. fl.* likalydande med II: 277 av herr *Johanson* i Hallagården, vari vidkommande anslaget till reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, hemstälts,

a) att traktamentsersättning till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, alltjämt må bestridas av statsmedel;

b) att det i statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, p. 161, uppförda anslaget till reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, å 300,000 kronor måtte höjas med 300,000 kronor till 600,000 kronor.

4) II: 105 av herr *Werner* i Höjen *m. fl.*, vari hemstälts, att riksdagen måtte besluta höja det av Kungl Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 161, äskade extra förslagsanslaget till reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, från 300,000 kronor till 800,000 kronor för att möjliggöra, att traktamentsersättning fortfarande må utgå av statsmedel.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Jämlikt beslut av 1918 och 1920 års riksdagar utgå som regel kostnaderna för rese- och traktamentsersättning till distriktslantmätare och deras biträden av statsmedel. Traktamentsersättningen har intill den 1 juli 1932 utgått enligt grunderna i allmänt resereglemente. I sitt utlåtande nr 67 till 1920 års riksdag angående vissa anslag till lantmäteriväsendet för 1921 m. m. underströk jordbruksutskottet liksom vid motsvarande frågas behandling 1919, att åtskilliga begränsningar i rätten till reseersättning åt lantmätare borde stadgas i likhet med vad som skett exempelvis beträffande sådana ersättningar till skogsstatens personal.

Den 31 december 1920 utfärdade Kungl. Maj:t förordning, angående distriktslantmätare m. fl. tillkommande resekostnads- och traktamentsersättning (resereglemente för lantmätare, nr 909/1920). I det av riksdagen på sätt ovan nämnts angivna avseendet innebar sistnämnda reglemente endast en bestämmelse om viss reducering av traktamentsersättningen vid vistelse på samma plats längre tid i följd än 14 dygn.

Enligt för tiden 1 augusti till och med den 30 juni 1929 gällande allmänt resereglemente (nr 354/1925 och 243/1927) samt tilläggsbestämmelser till allmänt resereglemente (nr 355/1925 och 244/1927) utgick traktamentsersättning till distriktslantmätare med 12 kronor för dag och 6 kronor för natt eller tillhoppa med 18 kronor och i nytt allmänt resereglemente den 27 juni 1929 (nr 210) och tilläggsbestämmelser därtill (nr 211) bestämdes samma ersättning till (12 + 7 =) 19 kronor.

De 1930 församlade statsrevisorerna framhöllo i sin berättelse, att

den huvudsakliga orsaken till en konstaterad påfallande ökning i utgifterna för rese- och traktamentspenningar under nionde huvudtiteln vore att söka i ökade utgifter för distriktslantmätare och deras biträdens resor. Statsrevisorerna erinrade vidare, att riksdagen på sätt ovan nämnts förutsatt, att åtskilliga begränsningar i rätten till reseersättning borde stadgas för ifrågavarande personal, liksom skett exempelvis beträffande liknande ersättningar till skogsstatens personal. Det syntes statsrevisorerna nödvändigt, att för nedbringande av de höga kostnaderna för distriktslantmätare och deras biträdens resor åtgärder snarast vidtoges för begränsning i rätten till traktamentsersättning, i likhet med vad som i besparande syfte skett beträffande ett flertal grupper befattningshavare. Statsrevisorerna ifrågasatte, om icke liknande besparingsbestämmelser, som gällde i fråga om traktamentsersättning till viss personal vid domänverket, även borde komma till tillämpning beträffande traktamentsersättning till här ifrågavarande personal.

I sitt över statsrevisorernas berörda berättelse avgivna utlåtande nr 158 vid 1931 års riksdag uttalade statsutskottet, att utskottet icke kunnat undgå finna åtskilliga skäl tala för att åtgärder i besparingssyfte vidtoges beträffande reseersättningar till lantmäteripersonal, som sysselsattes med lantmäteriförrättningar samt förutsatte, att ett på Kungl. Maj:t då beroende förslag i sådant avseende i en nära framtid upptoges till avgörande.

Genom kungörelse den 10 juli 1932 (nr 190) vidtog Kungl. Maj:t sådan ändring i förenämnda resereglemente för lantmätare (nr 909/1920), att traktamentsersättning skulle för dygn utgå för distriktslantmätare med $(9 + 6 =)$ 15 kronor, för extra lantmätare med $(8 + 5 =)$ 13 kronor, för tekniskt biträde med $(7 + 5 =)$ 12 kronor och för lantmäterielev med $(4 + 2 =)$ 6 kronor. Slutligen torde böra nämnas, att det enligt 10 § i nyssnämnda resereglemente för lantmätare åligger sakägare att, där så påfordras och det utan avsevärda svårigheter kan ske, mot i orten gängse pris tillhandahålla förrättningsmannen och hans tjänstemedhjälpare god husmanskost samt tjänligt husrum med ljus, värme och upppassning, samt att, därest sakägare uraktlåter detta, det åligger honom att gälda ersättning till vederbörande för den merkostnad, som denne styrker sig hava för kost och husrum utgivit utöver honom tillkommande traktamentsersättning.

Till jämförelse må här beträffande domänverkets personal meddelas följande.

Intill den 1 augusti 1925 utgick traktamentsersättning till domänverkets personal liksom i fråga om lantmäteripersonalen i huvudsak enligt gällande resereglemente, varvid exempelvis de varandra motsvarande befattningarna jägmästare och distriktslantmätare åtnjoto samma traktamentsersättning.

Genom kungörelse den 20 juli 1925 (nr 377) är i fråga om domänver-

kets lokala personal stadgat, att för sådana regelbundet och ofta återkommande resor, som innefattades i tjänstemans vanliga tjänsteutövning traktamentsersättning skulle från och med den 1 augusti 1925 utgå till jägmästare med 8 kronor för dag och 3 kronor för natt eller för dygn 11 kronor, till överjägmästarassistent med $(7 + 3 =)$ 10 kronor och till kronojägare med $(4 + 2 =)$ 6 kronor.

Med hänsyn till det statsekonomiska läget anser utskottet i likhet med departementschefen ofrånkomligt, att en minskning avvägbringas i fråga om statens kostnader för lantmåteripersonalens resekostnads- och traktamentsersättningar, vilka kostnader under senare år uppgått till högst betydande belopp, för budgetåret 1931/1932 till icke mindre än 1,046,800 kronor. Mot att såsom Kungl. Maj:t föreslagit i sådant syfte till vederbörande sakägare överflytta kostnaderna för traktamentsersättning till ifrågavarande personal hava emellertid i samtliga de väckta motionerna framförts vägande skäl. Då staten genom beslut vid 1918 och 1920 års riksdagar åtog sig kostnaderna för lantmätarnas rese- och traktamentsersättning åberopades bland annat, att jordbrukarna då vore i stort behov av en lindring i kostnader för lantmåteriförrättningar. Den lindring, som åstadkoms genom statens övertagande av nämnda kostnader, har emellertid till en del uppvägs av höjda avgifter för lantmåteriarbete enligt nu gällande lantmåteritaxa ävensom av jorddelningslagens bestämmelser om noggrannare förrättningsförfarande med därav följande ökade kostnader. Härtill kommer, att mot den föreslagna överflyttningen till vederbörande sakägare i alldeles särskild grad tala de nära nog katastrofala ekonomiska svårigheter, med vilka landets jordbrukare på grund av den rådande depressionen för närvarande hava att kämpa. Statskontoret har ock uttalat, att tveksamhet kunde göra sig gällande med avseende å lämpligheten att i den föreslagna omfattningen överföra traktamentskostnaderna på sakägarna. Ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag torde såsom i motionerna framhållits knappast heller kunna undgå att medföra vissa olägenheter i fråga om traktamentsersättningens utbekommande ävensom ökade kostnader för kontroll. Utskottet anser sig sålunda icke kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag. Kostnaderna för ifrågavarande traktamentsersättning torde alltså fortfarande bära bestri-
das av statsmedel.

Utskottet.

Det i de båda likalydande motionerna I:133 och II:277 framförda förslaget om en nedsättning av utgående traktamentsersättning synes utskottet erbjuda en lämpligare väg till ernående av besparing i statens ifrågavarande kostnader. Såsom ovan nämnts hava liknande åtgärder (införande av besparingstraktamenten) vidtagits beträffande ett flertal andra grupper befattningshavare, och från såväl statsrevisorernas som riksdagens sida har ifrågasatts, att vidkommande lantmåteripersonalen borde i förevarande avseende införas motsvarande bestämmel-

ser, som ända sedan den 1 augusti 1925 gälla i fråga om domänverkets lokala personal. Då icke heller utskottet kan finna några skäl föreligga för att lantmäteripersonalen skall beträffande traktamentsersättning intaga en förmånligare ställning än domänverkets personal, förutsätter utskottet, att från Kungl. Maj:ts sida åtgärder komma att vidtagas för åvägabringande i förevarande avseende av likformighet mellan lantmäteripersonalen och domänverkets personal på grundvalen av den till domänverkets personal nu utgående traktamentsersättningen. Vidare utgår utskottet från att nu gällande bestämmelser om viss maximianställningstid för år räknat för tekniska biträden med rätt till traktamentsersättning bibehållas oförändrade. Utskottet vill i detta sammanhang erinra, att Kungl. Maj:t i innevarande års nionde huvudtitel (punkt 127) ställt i utsikt införande av besparingstraktamenten för de lokala fiskeritjänstemännen i syfte att nedbringa statens utgifter för ifrågavarande ändamål.

Beträffande det erforderliga anslagsbeloppet erbjuder det givetvis stora svårigheter att med någon säkerhet bedöma storleken av det anslag, som efter den ifrågasatta minskningen i traktamentsersättningen kan komma att krävas. Vissa gjorda överslagsberäkningar giva emellertid vid handen, att ett anslag å det i motionerna I: 133 och II: 277 föreslagna beloppet eller 600,000 kronor torde bliva tillräckligt för ändamålet.

Mot det till reseersättningar åt befattningshavare vid lantmäteristyrelsen och vid lantmäterikontoren i länen upptagna anslaget å 20,000 kronor har utskottet intet att erinra.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning till reseersättningar åt befattningshavare vid lantmäteristyrelsen och vid lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor;

2) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag vidkommande reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, i vad avser överflyttande på vederbörande sakägare av de traktamentsersättningar, som nu bestridas av statsmedel, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i övrigt och motionerna I: 18 och II: 83, I: 43 och II: 279, I: 133 och II: 277, de båda sistnämnda i vad avser anslaget till reseersättningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, samt II: 105, till reseersättningar åt lantmäteripersonal,

som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

82:o) **Bidrag till jorddelningsförrättningar.** Under punkt 162 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till bidrag till jorddelningsförrättningar, nu 140,000 kronor, med 100,000 kronor till 240,000 kronor.

I de under nästföregående punkt angivna likalydande motionerna I: 133 av herr *Johansson, Johan, m. fl.* och II: 277 av herr *Johanson* i Hallagården har vidkommande förevarande anslag hemställt, att det i statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, p. 162, uppförda anslaget till bidrag till jorddelningsförrättningar å 240,000 kronor måtte sänkas med 100,000 kronor till 140,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av förevarande anslag med 100,000 kronor är uteslutande föranledd av Kungl. Maj:ts under nästföregående punkt behandlade förslag om överflyttande på vederbörande sakägare av traktamentsersättningarna för lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar i avsikt att lindra den föreslagna anordningens ofördelaktiga verkningar för mindre bemedlade sakägare.

Då emellertid utskottet avstyrkt den ifrågasatta överflyttningen av traktamentsersättningarna erfordras icke någon höjning av anslaget till jorddelningsförrättningar, vadan detta sålunda bör bibehållas vid oförändrat belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med avslag i så måtto å Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med anledning av motionerna I: 133 och II: 277 i vad rör nu förevarande anslag för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till bidrag till jorddelningsförrättningar med oförändrat belopp, 140,000 kronor.

83:o) **Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 163 hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra ordinarie förslagsanslaget till bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften med oförändrat belopp, 235,000 kronor.

Utskottet.

84:o) **Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 164 gjorda framställning — innefattande en höjning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 30,000 kronor på grund av att anslaget under de senaste åren allttjämt överskridits — hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 130,000 kronor.

85:o) **Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 165 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor.

86:o) **Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 166, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 70,000 kronor.

87:o) **Ströängars indragande till kronan.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 167 gjorda framställning, innefattande en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 100,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 200,000 kronor.

88:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.** Under punkt 168 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra förslagsanslag å 250,000 kronor till bestridande av kostnader för provskiften i Kopparbergs län.

För motsvarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett anslag å 100,000 kronor. Såsom förklaring till det ökade anslagsbehovet har anförts, att utflyttningar och väganläggningar nu skulle börja verkställas samt att det vore statens bidrag till dessa arbeten, som både bleve de till beloppet mest betydande och därjämte skulle koncentreras på en kortare tidrymd än förrättningskostnaderna.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av de kostnader för laga skiften enligt lagen den 30 april 1925 (nr 102) rörande vissa laga skiften inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län, vilka jämlikt samma lag skola gäldas av allmänna medel, anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor.

89:o) **Kartarbeten m. m.** Enligt Kungl. Maj:ts under punkt 170 gjorda framställning skulle ordinarie anslaget för kartarbeten m. m. genom en väsentlig inskränkning av fältarbetena minskas med 59,700 kronor. Därjämte skulle något extra anslag till diverse behov vid rikets allmänna kartverk — i riksstaten för budgetåret 1932/1933 upptaget med 15,000 kronor — icke uppföras i riksstaten för budgetåret 1933/1934.

Framställningen föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må minska det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppförda ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m., nu 223,700 kronor. med 59,700 kronor till 164,000 kronor.

90:o) **Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.** Kungl. Maj:ts under punkt 181 framställda förslag innebär en sänkning av anslaget för ifrågavarande ändamål med 105,000 kronor, beroende, bland annat, därpå att från nämnda anslag uteslutits kostnaderna för hyra av vissa ämbetslokaler. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 425,000 kronor, med 105,000 kronor till 320,000 kronor.

91:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 183 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanlaget till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 200,000 kronor, med 40,000 kronor till 160,000 kronor.

92:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkt 184 hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanlaget till extra utgifter, nu 60,000 kronor, med 10,000 kronor till 50,000 kronor.

93:o) **Reglering av vissa kursförluster.** Enligt skrivelse den 14 juni 1932 (nr 309) har riksdagen medgivit, att anslaget till oförutsedda utgifter i allmänhet må tagas i anspråk för bestridande av kostnader för reglering av vissa kursförluster. Vidare har Kungl. Maj:t genom vissa beslut förordnat, att kursförluster, som, efter det riksbanken genom Kungl. Maj:ts beslut den 27 september 1931 befriats från skyldigheten att inlösa sina sedlar med guld, uppstå vid utbetalande av lön och expensmedel till innehavare av lantbruksattachébefattning, skulle, i den mån sådan förlust överstege en kursmarginal av fyra procent, ersättas vederbörande från anslaget till oförutsedda utgifter i allmänhet.

Enligt vad departementschefen under punkt 190 anført har beredande av erforderliga medel för ersättning för kursförlust åt lantbruksattachéerna ansetts böra ske genom uppförande i riksstaten av ett särskilt anslag.

Utskottet.

Emot Kungl. Maj:ts framställning har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till reglering av vissa kursförluster anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 16,000 kronor.

94:o) **Övriga ordinarie anslag.** Med avseende å de i nu gällande riksstat under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslagen till departementschefen, lantbruksstyrelsen, statskonsulenter och deras biträden, inspektion över de lägre lantbruksundervisningsanstalterna, stuteriväsendet, veterinärrättningen i Skara, avlöningsstat vid rikets allmänna kartverk och tryckningskostnader kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande.

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, vilka icke blivit här ovan eller i jordbruks-

utskottets utlåtande nr 2 särskilt omnämnda, må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföras med oförändrade belopp.

Stockholm den 7 mars 1933.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *N. August Nilsson*, *Carl E. Eriksson*, *von Stockenström*, *Granath*, *Tjällgren*, *J. Fritiof Gustafson* och *David Hjalmar Pettersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Rödningsberg, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Löbbo, *Carlström*, *Björk*, *Bengtsson* i Kullen och *Gustafson* i Vimmerby.

Reservationer

Under punkt 8 b (Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län) av herr *Tjällgren*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka den av herr *Strindlund* väckta motionen II:270.

Under punkt 39 (Fraktlindring för kalk) av herrar *Johansson* i Uppmälby, *Sederholm*, *Carl E. Eriksson*, *von Stockenström*, *Granath*, *Olsson* i Rödningsberg och *Björk*, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Otvivelaktigt skulle det — — — produktionen.

Å andra sidan — — — prisläge.

Då en procentuell — — — ingen utredning. Då sålunda även av nu nämnd anledning svårigheter möta för att tillmötesgå motionen, anser sig utskottet böra stanna vid att förorda, att anslag för budgetåret 1933/1934 uppföres allenast till fraktlindring för jordbrukskalk.

Vidkommande anslaget storlek anser sig utskottet med hänsyn till nuvarande brydsamma statsfinansiella förhållanden böra förorda en begränsning i det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till 300,000 kronor. För att kostnaderna skola kunna hållas inom ramen av detta anslagsbelopp, tarvas givetvis en skärpning av nu gällande grunder för statsbidrags utgående.

Enligt nu gällande bestämmelser utgår statsbidrag endast för sändningar om minst 5 ton och allenast beträffande fraktkostnader, som överstiger 50 öre för 100 kg., motsvarande enligt tariff 13 i statens järnvägars taxa ett transportavstånd av 120 kilometer. Vid sådan samtrafik mellan två eller flera järnvägar, där frakten utgår med en för hela väglängden beräknad transportavgift med tillägg av övergångsavgifter och eventuella banavgifter, må statsbidraget ökas med vederbörliga övergångsavgifter samt hälften av förekommande banavgifter. Slutligen gäller, att i fråga om transport från station, belägen inom de fyra nordligaste länen, till station inom något av samma län, statsbidraget skall, beräknat på föreskrivet sätt, utgå med så stort belopp, att den fraktkostnad, som trafikanten skulle få betala vid fraktens debitering enligt nyssnämnda tariff, efter avdrag av statsbidraget, icke understiger 50 öre per 100 kg. och ej heller överstiger 65 öre per 100 kg., det senare beloppet motsvarande ett avstånd av 180 kilometer.

Utskottet vill erinra, att Kungl. Maj:ts förslag till 1932 års riksdag rörande anslag för nu ifrågavarande ändamål, vilket icke vann riksdagens bifall, innefattade att det å hälften av förekommande banavgifter utgående fraktbidraget skulle helt borttagas och fraktgränsen för statsbidrags utgående höjas från 50 öre till 60 öre per 100 kg., varjämte fraktbidragets storlek skulle sättas i viss relation till den mängd ren kalk, som innehölles i den befraktade mängden kalkningsmedel. Vid det nu förevarande förslaget behandlings inom utskottet hava jämväl ifrågasatts andra utvägar. Sålunda kunde tänkas allenast den ändringen i gällande grunder, att statsbidrag icke alls utginge till täckande av övergångs- och banavgifter. En annan utväg vore att låta statsbidrag utgå efter gällande grunder med följande ändringar, nämligen att bidrag å taxeavgiften utginge först efter en tillryggalagd väglängd av 200 kilometer, att statsbidrag till täckande av banavgifter bortföle, att sådant bidrag utginge till gäldande av övergångsavgifter, så snart det sammanlagda beloppet av taxeavgift och övergångsavgifter överstege 69 öre per 100 kg. samt att i fråga om transport i de fyra nordligaste länen trafikantens bidrag icke finge understiga 69 öre per 100 kg., men ej heller överstiga 82 öre per 100 kg., det senare fraktkostnaden motsvarande ett avstånd av 260 kilometer.

Utskottet, som icke äger möjlighet att närmare bedöma vilket av de omhandlade alternativen för fraktbidragets utgående som kan vara att föredraga eller om icke även andra grunder härför möjligen kunna tänkas bära ifrågakomma, anser att åt Kungl. Maj:t bör överlämnas att med utgångspunkt från det här ovan tillstyrkta anslaget och efter den närmare utredning av frågan, som kan befinnas erforderlig, fastställa grunder för statsbidrags utgående till fraktlindring för jordbrukskalk under budgetåret 1933/1934.

Vad slutligen — — — motionärernas förslag.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

1) att riksdagen må med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionerna I:139 och II:288 till fraktlindring för kalk anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor;

2) att motionen II:261 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under punkt 72 (Statens skogsutdikningsanslag) av herr Tjällgren.
